

Datum
2023-04-12

Revisionen

Till:
Kommunstyrelsen

För kännedom:
Kommunfullmäktiges presidium

Revisionsrapport "Granskning av bokslut och årsredovisning 2022-12-31"

KPMG har på uppdrag av kommunens revisorer genomfört granskning av bokslut och årsredovisning. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2022.

Revisionen önskar att kommunstyrelsen lämnar synpunkter på de slutsatser som finns redovisade i rapporten senast den 4 september 2023. Av svaret bör det framgå vilka eventuella åtgärder som ska vidtas och när de beräknas vara genomförda.

Med vänliga hälsningar

Bertil Böhlin
Ordförande

Granskning av bokslut och årsredovisning 2022

Kramfors kommun

12 april 2023

© 2023 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public

1

Innehåll

Sammanfattning

Inledning

Resultat av granskning

01

Sammanfattning

Sammanfattning

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Kramfors kommun har KPMG granskat kommunens årsredovisning för räkenskapsåret 2022. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2022. Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

Kommunens revisorer ska enligt kommunallagen 12 kap bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Årsredovisningen

Vi har granskat årsredovisningen och vi har inte funnit några väsentliga felaktigheter i denna. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och god redovisningssed nedan iakttagelser har identifierats i årets bokslut:

- Vi anser att avsättning för investeringsfond om 13,8 mnkr avseende VA verksamheten ska redovisas som skuld till kollektivet då plan för större investeringar för kommande år saknas.
- Kommunen har inte full kontroll på avsättning för återställning av deponi p g a att kommunen inte har fastställt ytan för aktiv och färdigställd deponi. Delar av ytan är färdig för återställning och delar avser pågående eller ej påbörjad deponi. För den delen som avser färdigställd deponi bedöms avsättningen utifrån kommunens beräkningar vara ca 12,7 mnkr för låg. Men då vi inte vet hur stor ytterligare yta som skulle kunna vara föremål för avsättning kan vi inte uttala oss om avsättningens storlek.
- Vi har noterat att ett generellt bidrag avseende skolmiljarden om 2,1 mnkr är klassificerat som riktat stadsbidrag och har redovisats under verksamhetens intäkter. Detta är inte förenligt med RKR R2 utan bidraget borde ha klassificerats som generellt stadsbidrag i kommunens årsredovisning.
- Vidare har vi noterat att kommunen redovisar sina investeringsbidrag som kortfristiga skulder vilket inte är förenligt med RKR dessa borde i kommunens årsredovisning klassificeras som långfristiga.
- Kommunen har per 2023-01-01 gått in i ett nytt affärssystem. Eftersom kommunen inte har kommit igång med systemet förrän i mitten av januari har fakturor avseende första halvan av januari 2023 bokats in per 2022-12-31 i det gamla systemet för att kunna göra betalningar. Detta har medfört en extra handpåläggning då fakturorna måste periodiseras vilket i sin tur medför en större risk för fel. Detta påverkar också kommunens balansomslutning och olika mått för nyckeltal bl a soliditet. Vidare har det medfört att kommunen begär tillbaka moms för tidigt från skatteverket. Vi har i vår stickprovsvisa granskning inte noterat några fel i periodiseringarna.

Sammanfattning

Resultat

Årets resultat uppgår till 55,4 mnkr, vilket är 35,4 mnkr bättre än budget. Det förklaras främst med att skatteintäkterna och generella bidrag är 42,2 mnkr högre än budget medan verksamhetens nettokostnader är 10,0 mnkr högre.

Balanskrav

Vår bedömning är att kommunen har uppnått balanskravet för helåret. Kommunen har gjort en avsättning till RUR beräknat på regeln om avsättning överstigande 1% av skatteintäkter och generella bidrag. Det är för närvarande inte tydliggjort hur pensionsstiftelser ska beaktas vid beräkningen av eget kapital, vilket kan påverka vilken procentsats som ska användas (om stiftelsen inte ska räknas in är avsättningen för hög). Vi rekommenderar kommunen att bevaka eventuella nya rekommendationer från SKR.

Vi har, utöver vad som nämns ovan, och med reservation för de eventuella effekter av att granskningen utförts enligt de avgränsningar som anges i avsnittet avgränsningar, inte identifierat några väsentliga felaktigheter i årsbokslutet, och i granskningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att årsbokslutet inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Övrigt

Kommunen har inte levererat årsredovisningen enligt tidplan för vår revision, vilket inneburit förseningar i processen och en ej effektiv revision.

Sammanfattning

Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål

Enligt bestämmelser i kommunallagen ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsbokslutet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för god ekonomisk hushållning.

Kommunstyrelsens bedömning är att kraven på god ekonomisk hushållning har uppnåtts genom att balanskravet bedöms uppfyllas och att två av de tre kommunövergripande målen har uppnåtts samt ett i hög grad uppfyllt.

Vad gäller god ekonomisk hushållning så hänvisar RKR till förarbeten till kommunallagen där det betonas vikten av att mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning utvärderas för hela kommunala koncernen, d v s kommunen och dess kommunala koncernföretag gemensamt. Enligt mål och resursplanen för år 2022 framgår att de kommunala bolagen uppmanas att besluta om verksamhetsplaner som återkopplar till kommunens mål- och styrkedja. Vi konstaterar att bolagen endast till viss del finns med i utvärderingen av målen.

Vi konstaterar att balanskravet bedöms uppnås vid årets slut. Vad gäller de kommunövergripande tre målen avseende ekonomi i balans, samt verksamhetsmålen under perspektiven kramforsbon och medarbetare kan vi inte bedöma om resultatet är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning. Detta då det inte tydligt framgår vilka resultat som ska uppnås eller vilka resultat som har uppnåtts. Det i sin tur innebär att det är svårt att objektivt verifiera bedömningen. Därtill är den röda tråden mellan fullmäktiges mål enligt mål och resursplan till nämndernas verksamhetsplaner och redovisat utfall inte helt tydlig.

Sundsvall 2023-04-12

Marlene Olsson
Auktoriserad revisor

Lena Medin
Certifierad kommunal revisor

02

Inledning

Inledning

Vi har av Kramfors kommuns revisorer fått i uppdrag att granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2022. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2022.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap kommunallagen (KL) bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Syfte

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för utlåtandet respektive revisionsberättelsen.

Syftet med granskningarna är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har årsredovisningen upprättats i enlighet med kommunallagen, lagen om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner?
- Är resultatet i årsredovisningen förenligt med de mål som fullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning?

Revisionskriterier

Bedömningsgrund för vår bedömning avseende huruvida årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad i enlighet med gällande lagar och regler bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag (KL) och lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

Inledning fortsättning

Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Verifiering av årsredovisning mot huvudbok samt underlag för denna.
- Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen

Avgränsning

Vår granskning omfattar årsbokslutet per 2022-12-31.

Vår granskning sker i den omfattning som följer av God revisions sed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras genom fastställd normering av SKR (Sveriges kommuner och regioner) och Skyrev (Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer). Detta innebär att granskningen inte uppfyller de krav som ställs på en auktoriserad revisor eller ett auktoriserat revisionsbolag enligt revisorslagen eller internationella standarder för revision (ISA). Det innebär att vi inte uttalar oss över årsredovisningen så som vi gjort om dessa krav varit uppfyllda.

Som en del i vår granskning har vi efterfrågat ett revisionsbevis i form av ett uttalande från kommunledningen. Kommunchefen och ekonomichefen har undertecknat översänt uttalande.

Vår granskning har varit inriktad på att hitta väsentliga fel (bedömda eller konstaterade) i årsredovisningen. Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, t ex förskingring.

I årsredovisningen har vi granskat de finansiella rapporterna samt tillhörande noter. Sidorna 1-37 har endast granskats utifrån om informationen är förenlig med de finansiella delarna. Vår granskning innebär att vi tar stickprov på de finansiella siffrorna och att informationen i förvaltningsberättelsen är förenlig med de finansiella delarna, dvs. vi granskar inte alla siffror på nämnda sidor. Övriga sidor i årsredovisningen omfattas inte av denna granskning.

Denna rapport sammanfattar främst i avvikelseform våra väsentligaste iakttagelser från granskningen.

Ansvarig styrelse

Granskningen avser kommunstyrelsens årsredovisning som enligt kommunallagen ska behandlas av kommunfullmäktige.

Rapporten är faktakontrollerad av ekonomiavdelningen.

03

Resultat av granskningen

Förvaltningsberättelse

Enligt 4 kap. 1 § LKBR ska en årsredovisning innehålla en förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, noter, driftredovisning, investeringsredovisning och sammanställda räkenskaper (om sådana upprättas enligt 12 kap 2 § LKBR).

RKR preciserar i RKR R15 vad förvaltningsberättelsen ska innehålla. Nämndernas förvaltningsberättelser regleras inte av LKBR, utan betraktas som underlag till kommunens förvaltningsberättelse. Vi har inte granskat nämndvis redovisning.

Vi noterar att kommunens förvaltningsberättelse uppfyller kraven vilka preciseras i RKR R15.

Vår bedömning är att kommunstyrelsen i huvudsak efterlever RKR:s rekommendationer.

Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom sådana juridiska personer som avses i KL 10 kap. 2-6 §§ (hel- och delägda kommunala bolag, stiftelser och föreningar).

I KL stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

Kommunstyrelsens bedömning är att kraven på god ekonomisk hushållning har uppnåtts genom att balanskravet bedöms uppfyllas och att två av de tre kommunövergripande målen har uppnåtts samt ett i hög grad uppfyllt.

Vad gäller god ekonomisk hushållning så hänvisar RKR till förarbeten till kommunallagen där det betonas vikten av att mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning utvärderas för hela kommunala koncernen, dvs kommunen och dess kommunala koncernföretag gemensamt. Enligt mål och resursplanen för år 2022 framgår att de kommunala bolagen uppmanas att besluta om verksamhetsplaner som återkopplar till kommunens mål- och styrkedja. Vi konstaterar att bolagen endast till viss del finns med i utvärderingen av målen.

Vi konstaterar att balanskravet bedöms uppnås vid årets slut. Vad gäller de kommunövergripande tre målen avseende ekonomi i balans, samt verksamhetsmålen under perspektiven kramforsbon och medarbetare kan vi inte bedöma om resultatet är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning. Detta då det inte tydligt framgår vilka resultat som ska uppnås eller vilka resultat som har uppnåtts. Det i sin tur innebär att det är svårt att objektivt verifiera bedömningen. Därtill är den röda tråden mellan fullmäktiges mål enligt mål och resursplan till nämndernas verksamhetsplaner och redovisat utfall inte helt tydlig.

Finansiella mål

De finansiella målen är att kommunen ska ha en ekonomi i balans. I perspektivet utvärderas såväl följsamhet mot budget, men även de finansiella målen för kommunen som helhet. Utöver detta har kommunfullmäktige beslutat om ett finansiellt mål:

➤ Soliditeten ska uppgå till minst 20% med en strävan om att den ska förstärkas över tid.

I årsredovisningen utvärderas målet om en ekonomi i balans på nämnds nivå och bedömningen är att målet delvis är uppfyllt då produktionsnämnden och kommunstyrelsen bedömt målet som uppfyllt och bildningsnämnden som delvis uppfyllt. Valförbättringsnämnden bedömer att målet inte är uppfyllt.

Eftersom det finansiella målet avseende soliditet för kommunkoncernen uppgår till 26,3% per 2022-12-31 bedömer vi det som uppfyllt.

I budgeten framgår inte exakt vad som ska uppnås förutom att det avser en ekonomi i balans och i årsredovisningen utvärderas endast nämnderna och ett av de kommunala bolagen vilket gör att vi inte kan bedöma om målet är uppfyllt.

Verksamhetsmål

Verksamhetsmålen är indelade under två perspektiv, kramforsbon och medarbetare. Perspektivet Kramforsbon bedöms vara i hög grad uppfyllt och medarbetarperspektivet helt uppfyllt per 2022-12-31.

De kommunövergripande målen är utgångspunkt för styrelse och nämnder när de fastställer budgeten. Respektive förvaltning tar utifrån dessa fram verksamhetsplaner med mål, mått och aktiviteter. Enligt fullmäktiges budget skapas därigenom en röd tråd mellan överordnade målen till de aktiviteter som är nödvändiga att genomföra för att nå målen.

Vi har försökt följa kommunfullmäktiges mål via styrelse och nämnders verksamhetsplaner till de beskrivningar som lämnas årsredovisningen. Vi bedömer att den röda tråden är svag, t ex är jämställdhetsarbetet något som kommunfullmäktige lyfter fram under perspektivet Kramforsbon.

I kommunstyrelsens helårsuppföljning framgår att kommunen deltagit i Modellkoncept för jämställdhet och även utsett som mentorkommun i konceptet under år 2023 – 2025. Av produktionsnämndens helårsuppföljning framgår att delmålet jämställdhet har uppnåtts i hög grad genom utbildningar och friskvårdsaktiviteter. Det framgår däremot inte vad de genomförda aktiviteterna har lett till för resultat i förhållande till det kommunövergripande målet ”En god verksamhet med effektiva processer” eller i övrigt med koppling till fullmäktiges beskrivning av jämställdhetsarbetet i mål- och resursplanen. Vi konstaterar att det också är svårt att utläsa av kommunfullmäktiges mål- och resursplan vilka effekter som förväntas uppnås.

Vi kan därför inte bedöma om resultatet i årsredovisningen avseende verksamhetsmålen är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning. Det framgår inte tydligt vilka resultat som ska uppnås eller vilka resultat som har uppnåtts. Det i sin tur innebär att det är svårt att objektivt verifiera bedömningen. Därtill är den röda tråden mellan fullmäktiges mål enligt mål och resursplan till nämndernas verksamhetsplaner och redovisat utfall inte helt tydlig.

Balanskravsresultat

En kommun ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och redovisa denna i förvaltningsberättelsen. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat enligt KL 8 kap 5§. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL.

Kommunstyrelsen redovisar en avstämning av balanskravet i förvaltningsberättelsen enligt KL. Kommunens överskott för året uppgår till 55,4 mnkr. Vid avstämning av balanskravet avgår realisationsvinster om 1,9 mnkr, varvid balanskravsresultatet uppgår till 53,5 mnkr.

Det finns inget balanskravsresultat att återställa från tidigare år.

Resultatutjämningsreserven, RUR, uppgår till 57,3 mnkr och årets avsättning är föreslagen till 39 mnkr. Beräkningen av RUR har gjorts efter användande av 1% regeln. Detta då kommunen räknat av pensionsstiftelsen vid kontroll av negativt eget kapital. Det är för närvarande inte tydligt hur pensionsstiftelser ska beaktas vid beräkningen av eget kapital, vilket kan påverka vilken procentsats som ska användas (om stiftelsen inte ska räknas in är avsättningen för hög). Vi rekommenderar kommunen att bevaka eventuella nya rekommendationer från SKR.

Det har i vår granskning inte framkommit någon ytterligare post att ta hänsyn till vid beräkning av balanskravsresultatet.

Resultaträkning

En kommunens långsiktiga utveckling är beroende av att intäkterna ökar mer än kostnaderna för att inte urholka det egna kapitalet.

Årets resultat uppgår till 55,4 mnkr vilket är 20,7 mnkr bättre än föregående års resultat på 34,7 mnkr. Ökningen förklaras främst av högre skatteintäkter och generella statsbidrag om 55,7 mnkr till följd av bättre prognoser. Detta motverkas av högre nettokostnader med 38,3 mnkr. Verksamhetens kostnaderna har ökat med ca 2 % (40 mnkr) jämfört med fg år vilket förklaras av inflation och inhyrdpersonal.

Kommunen har på totalen en positiv budgetavvikelse om 35,4 mnkr, avvikelsen förklaras främst av högre skatteintäkter och generella bidrag om 4,2 mnkr till följd av bättre prognoser för både 2021 och 2022. Detta motverkas av högre nettokostnader om 10 mnkr, avvikelserna fördelas enligt följande:

Välfärdsnämnden och bildningsnämnden redovisar ett underskott om 15,4 mnkr respektive 12,3 mnkr, vilka motverkas av en positiv avvikelse i finansförvaltningen om 21,4 mnkr.

För välfärdsnämnden beror underskottet i huvudsak på ökade övriga kostnader om 49,9 mnkr vilket främst förklaras av ej genomförda sparaktiviteter samt inflation, vidare ökar personalkostnaderna med 7,5 mnkr främst till följd av aktiviteter kopplade till erhållna stadsbidrag. Detta motverkas av högre intäkter kopplat till högre riktade stadsbidrag än beräknat.

För bildningsnämnden beror underskottet i huvudsak på ökade övriga kostnader om 19,4 mnkr vilket främst förklaras av högre kostnader för skolskjutsar samt högre interkommunala ersättningar och köpa av utbildningar. Vidare ökar personalkostnaderna med 6,3 mnkr främst till följd av fler antal anställda på arbetsmarknadsenheten vilket nämnden också erhållit bidrag för och som också förklara intäktsökningen jämfört med budget.

För finansförvaltningen beror överskottet i huvudsak på ökade intäkter till följd av erhållen ersättning avseende pensionskompensation om 8,7 mnkr från kommunalförbundet Västernorrland som beslutades om under 2021 samt minskade kostnader till följd av lägre personalkostnader med 9,4 mnkr jämfört med budget.

Resultaträkning

Vi har i vår granskning noterat följande felaktigheter som påverkar kommunens resultaträkning.

- Kommunen har enligt uppgift inte full kontroll på avsättning för återställning av deponi p g a att kommunen inte har fastställt ytan för aktiv respektive färdigställd deponi. Delar av ytan är färdig för återställning och delar avser pågående eller ej påbörjad deponi. För den delen som avser färdigställd deponi bedöms avsättningen utifrån kommunens beräkningar vara ca 12,7 mnkr för låg. Men då vi inte vet hur stor ytterligare yta som skulle kunna vara föremål för avsättning kan vi inte uttala oss om avsättningen. Vi anser att 12,7 mnkr ska bokas upp som avsättning samt att behovet av ytterligare avsättning omgående ska utredas.
- Vi har noterat att ett generellt statsbidrag avseende skolmiljarden om 2,1 mnkr är klassificerat som riktat stadsbidrag och har redovisats under verksamhetens intäkter detta är inte förenligt med RKR R2 utan borde ha klassificerats som generellt i kommunens årsredovisning.
- Vi har även noterat att ingen gottgörelse för pension begärts från kommunens pensionsstiftelse.

Vi har granskat resultaträkningen och har, förutom ovan, inte funnit några väsentliga felaktigheter.

Balansräkning

Balansomslutningen uppgår till 1 323,5 mnkr vilket är en ökning om 103,4 mnkr jmf med föregående år. Ökningen på tillgångssidan förklaras främst av ett positivt kassaflöde, samt högre fordringar. På skuldsidan förklaras ökningen av årets resultat samt högre kortfristiga skulder.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar uppgår till 745,6 mnkr (770 mnkr). Årets nettoinvesteringar uppgår till 41,3 mnkr och avser främst gator och väg om ca 11,2 mnkr, projekt Skuleberget 6,2 mnkr samt VA-ledningar om ca 8 mnkr.

Avsättningar

Kommunen har under 2021 tagit hjälp av en extern konsult för att upprätta en ny beräkning för avsättning avseende deponi under 2022 har beräkningen uppdaterats. Beräkningen för den totala avsättningen uppgår till 74,7 mnkr med en kostnad om 59 kr/ton. Delar av den totala ytan är färdig för återställning och delar avser pågående eller ej påbörjad deponi. För den delen som avser färdigställd deponi bedöms avsättningen utifrån kommunens beräkningar vara ca 12,7 mnkr för låg. Men då vi inte vet hur stor ytterligare yta som skulle kunna vara föremål för avsättning kan vi inte uttala oss om avsättningen, se även under resultaträkning.

Vidare redovisar kommunen en avsättning för investeringsfond om 13,8 mnkr avseende VA verksamheten. Då det inte finns någon plan för större investeringar kommande åren anser vi att detta borde klassificeras som en skuld till kollektivet istället för avsättning.

Investeringsbidrag

Erhållna investeringsbidrag om 22,7 mnkr har i årsredovisningen redovisats som kortfristiga skulder vilket inte är förenligt med RKR dessa borde i kommunens årsredovisning klassificeras som långfristiga.

Periodisering

Utöver ovan har Kommunen per 2023-01-01 gått in i ett nytt affärssystem, då kommunen inte kommit igång med systemet förrän i mitten av januari har fakturor avseende första halvan av januari 2023 bokats in per 2022-12-31 för att kunna göra betalningar. Detta har medfört en extra handpåläggning då fakturorna måste periodiseras och medför därmed en större risk för fel, detta påverkar också kommunens balansomslutning och olika mått för nyckeltal bl a soliditet, vidare innebär det också att kommunen begär tillbaka moms för tidigt mot skatteverket. Vi har i vår granskning inte noterat några fel i periodiseringarna.

Vi har utöver ovan nämnda iakttagelser inte noterat några väsentliga felaktigheter.

Kassaflödesanalys

Enligt LKBR 8:1 ska kassaflödesanalysen innehålla information om kommunens in- och utbetalningar under året. Kassaflödesanalysen beskriver hur verksamhet och investeringar finansierats och hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning.

Den tillämpade modellen synes överensstämma med RKR R13 Kassaflödesanalys.

Vår bedömning är att kassaflödesanalysen redovisar kommunens finansieringar och investeringar och att kassaflödesanalysen har upprättats i enlighet med gällande rekommendation.

Sammanställda räkenskaper

Sammanställda räkenskaper för en kommunal koncern avser enligt LKBR 12:1 en sammanställning av kommunens och de kommunala koncernföretagens resultaträkningar, balansräkningar och kassaflödesanalyser samt noter.

De sammanställda räkenskaperna innehåller förutom primär-kommunen följande kommunala koncernföretag som redovisas i årsredovisningens koncernstruktur:

- **Kommunhus AB 100%**
  - Kramfors Mediateknik AB 100%
  - Krambo AB 100%
  - Kramfast AB 100%
- **Höga Kusten Airport 50 %**
- **Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen 33 %**

Konsolidering har skett enligt proportionell konsolideringsmetod, vilket innebär att belopp som inkluderats i den sammanställda redovisningens resultat- och balansräkning motsvarar ägd andel i företaget.

Vi har inte utfört den legala revisionen av stiftelsen, utan enbart tagit del av inskickat material från stiftelsen.

Vi har inte funnit några avvikelser i vår granskning avseende de sammanställda räkenskaperna.

Redovisningsprinciper

I årsredovisningen anges under avsnittet "Redovisningsprinciper" att Kramfors kommun följer Lag (2018:597) om kommunalbokföring och redovisning samt tillämpar rekommendationerna från Rådet för kommunal redovisning (RKR). Enstaka undantag från detta redovisas även i notapparaten.

Vi anser att årsredovisningen till stor del är upprättad i enlighet med god kommunal redovisningssed med vilket avses i överensstämmelse med LKBR och RKR:s rekommendationer.

Vid vår granskning har vi stickprovsvis granskat kommunens redovisningsprinciper, genom intervjuer och översiktlig kontroll, mot RKR:s gällande rekommendationer. Vår bedömning är att kommunen i huvudsak efterlever RKR:s rekommendationer, med de undantag som framgår i rapporten.

Driftredovisning

Enligt LKBR 10:1 ska driftredovisningen innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som har fastställts för den löpande verksamheten.

Enligt RKR R14 Drift- och investeringsredovisning ska utfall kunna stämmas av mot årsredovisningens övriga delar och fullmäktiges sist beslutade budget.

Vår bedömning är att informationen kring driftredovisningen i årsredovisningen uppfyller kraven i enlighet med lagstiftningen.

Investeringsredovisning

Enligt LKBR 10:2 ska investeringsredovisningen innehålla en samlad redovisning av kommunens investeringsverksamhet.

Enligt RKR R14 Drift- och investeringsredovisning ska utfallet kunna stämmas av mot årsredovisningens övriga delar och fullmäktiges budget samt plan för investeringsverksamheten. Vidare framgår det att fleråriga pågående och under året avslutade investeringar ska kunna stämmas av samt ska investeringsredovisningen även ska omfatta kommunala koncernföretags investeringar som fullmäktige tagit ställning till.

Nytt i RKR R14 Drift- och investeringsredovisningen är att i investeringsredovisningen ska även inkluderas under årets genomförda investeringar som finansierats via finansiell leasing eller som erhållits genom gåva. Ett förtydligande i rekommendationen är att i de fall principerna för investeringsredovisningen avviker från externredovisningsprinciperna ska detta kommenteras och avvikelserna anges.

I rapporten redovisas investeringarna per nämnd och för större investeringar i den ekonomiska redovisningen.

Vår bedömning är att informationen kring investeringsverksamheten i årsredovisningen uppfyller kraven på en samlad investeringsredovisning i enlighet med lagstiftningen.

kpmg.com/socialmedia

© 2023 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public